

В. Бугайова

РОЛЬ РЕЖИСЕРА В КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЯХ: МІЖ МИСТЕЦТВОМ І МЕНЕДЖМЕНТОМ

V. Bugaiova

THE ROLE OF DIRECTOR IN THE CREATIVE INDUSTRIES: BETWEEN ART AND MANAGEMENT

Професія режисера вже багато сторіч балансує між сферою мистецтва та менеджменту. Місце режисерів та режисерок у сучасних креативних індустріях відіграє ключову роль, поєднуючи в собі знання та навички в багатьох сферах мистецької діяльності. В їхнє завдання входить не тільки впровадження мистецького продукту, а й чітке планування та організація всіх технічно-виробничих процесів. Креативна індустрія, що містить театр, кіно, шоу-бізнес, мультимедійні проекти та рекламу, вимагають від режисерів не лише креативності чи творчої уяви, а й гарного розуміння ринку та управлінських компетенцій.

Передусім режисер є митцем, який формує загальну концепцію проекту, шоу чи вистави, працює над дизайном, взаємодіє з акторами та артистами, художниками, сценаристами, композиторами та іншими фахівцями. Режисери створюють унікальне художнє бачення, і знаходять ефективні засоби його реалізації, використовуючи при цьому сучасні технології.

З іншого боку, режисери виконують роль менеджерів. Вони керують командою, організовують знімальний та постановчий процеси, контролюють бюджет і взаємодіють з продюсерами та спонсорами. Ефективне використання усіх ресурсів та керування робочим процесом є критично важливим для успішної реалізації усіх задумів. Гнучкість, креативність, комунікаційні навички та здатність адаптуватися до ринкових умов стають невіддільною частиною професійного успіху режисерів.

Важливий внесок у дослідження відмінностей між режисером і менеджером зробив український режисер та продюсер Олег Боднарчук. У своїй книзі «Як створити грандіозне шоу» він аналізує специфіку режисерської діяльності. Боднарчук наголошує, що режисер є не лише організатором процесу, а насамперед митцем, котрий переосмислює реальність через творчі засоби. Він наголошує, що вміння керувати командою та фінансовими операціями не має переважати над здатністю створювати емоційний і концептуальний вплив на глядача.

Окрім Боднарчука, тему розмежування режисерської та адміністративної (менеджерської) роботи розглядали такі дослідники, як Генрі Мінцберг, Пітер Брук та Річард Флоріда. Науковці у своїх працях акцентували увагу на різниці між творчим лідерством й адміністративним управлінням. Наголошуючи на необхідності балансу між інтуїтивним художнім баченням і системною організацією процесів, а також відокремлюючи ролі креативних спеціалістів у сучасній економіці, зокрема режисерів як ключових спеціалістів у процесі створення культурного продукту.

Баланс між мистецтвом і менеджментом є головним та найскладнішим викликом для сучасних режисерів. На жаль, багато митців втрачають баланс, акцентуючи або на мистецтві, або на менеджменті. В результаті отримуючи або гарно пропіарений продукт з низьким рівнем мистецької роботи, або навпаки. Вміння поєднувати творчий потенціал із реалістичним підходом до організації процесів дозволяє не лише створювати яскраві культурні продукти, а й робити їх економічно життєздатними. Отже, режисери є не просто авторами художнього бачення, а стратегами, які визначають майбутнє креативного проекту та забезпечують його успіх у динамічному світі креативних індустрій.